

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВДЕННО-СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

24.06.2025

(м. Дніпро)

№ 54/72-р/к

Справа № 54/31-25

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Виконавчий комітет Запорізької міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]) визначив автомобільного перевізника на автобусних маршрутах загального користування №№54, 62, 58, не застосовуючи конкурсні процедури, передбачені чинним законодавством для надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування.

За результатами розгляду адміністративною колегією Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України справи № 54/31-25 такі дії Виконавчого комітету Запорізької міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]) визнано антиконкурентними діями органу місцевого самоврядування, що може призвести до недопущення конкуренції на ринку перевезень на автобусних маршрутах загального користування № 54, 62, 58, що є порушенням частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Відповідача зобов'язано припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції у двомісячний строк з дня одержання цього рішення.

Адміністративна колегія Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 54/31-25 про порушення Виконавчим комітетом Запорізької міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]) законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (далі – Закон), визначеного частиною першою статті 15 цього Закону, та подання з попередніми висновками Відділу досліджень і розслідувань в Запорізькій області Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 15.05.2025 № 54-03/135п,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 18.03.2025 № 54/32-рп/к «Про початок розгляду справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції» (далі – Розпорядження від 18.03.2025 № 54/32-рп/к) розпочато розгляд справи № 54/31-25 за ознаками вчинення Виконавчим комітетом Запорізької міської

ради порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які полягають:

- у визначенні автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування №54 без проведення конкурсу відповідно до чинного законодавства шляхом прийняття Рішення від 13.08.2024 № 556 про подовження дії Договору надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування №41т від 04.06.2024, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку перевезень на автобусному маршруті загального користування № 54.
 - у визначенні автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування №62 без проведення конкурсу відповідно до чинного законодавства шляхом прийняття Рішення від 03.12.2024 № 877 про подовження дії Договору надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування №42т від 28.08.2024, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку перевезень на автобусному маршруті загального користування № 62.
 - у визначенні автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування № 58 без проведення конкурсу відповідно до чинного законодавства шляхом прийняття Рішення від 13.01.2025 № 6 про подовження дії Договору надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування №43т від 16.10.2024, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку перевезень на автобусному маршруті загального користування № 58.
- (2) Справу № 54/31-25 відкрито за результатами проведеного дослідження на виконання доручення Антимонопольного комітету України від 10.06.2024 № 13-01/626.
 - (3) Копію Розпорядження від 18.03.2025 № 54/32-рп/к Відділенням направлено на адресу Виконавчого комітету Запорізької міської ради (за місцезнаходженням органу місцевого самоврядування: *[інформація, доступ до якої обмежено]*) – листом від 19.03.2025 № 54-02/1107е, який вручено 24.03.2025, згідно з рекомендованим повідомленням про вручення поштового відправлення за № 0601125472641.
 - (4) Адміністративною колегією Відділення схвалено подання з попередніми висновками від 15.05.2025 № 54-03/135п у справі № 54/31-25 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції Виконавчим комітетом Запорізької міської ради.
 - (5) Виконавчому комітету Запорізької міської ради листом від 15.05.2025 №54-02/2088е направлено копію подання з попередніми висновками від 15.05.2025 № 54-03/135п у справі № 54/31-25 (отримано 19.05.2025), та листом від 11.06.2025 №54-02/2494е повідомлено про дату, час і місце розгляду справи № 54/31-25.
 - (6) Виконавчим комітетом Запорізької міської ради листом від 29.05.2025 № 12048/03.3-31/05 (вх. Відділення №54–01/1831 від 06.06.2025) надано свої зауваження (пояснення) на подання з попередніми висновками від 15.05.2025 № 54-03/135п у справі № 54/31-25.

2. ВІДПОВІДАЧ

- (7) Відповідачем у справі є - виконавчий комітет Запорізької міської ради (місцезнаходження: *[інформація, доступ до якої обмежено]*, ідентифікаційний код юридичної особи *[інформація, доступ до якої обмежено]*) (далі – Міськвиконком).
- (8) Згідно з даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, Міськвиконком є юридичною особою із

організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування. Основним видом економічної діяльності якої є – [інформація, доступ до якої обмежено]).

- (9) Згідно із частиною першою статті 6 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі – Закон), первинним суб'єктом місцевого самоврядування, основним носієм його функцій і повноважень є територіальна громада села, селища, міста.
- (10) Запорізька міська територіальна громада утворена у 2020 році, відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України № 713-р від 12 червня 2020 року «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Запорізької області».
- (11) Відповідно до частини другої статті 6 Закону, територіальні громади в порядку, встановленому законом, можуть об'єднуватися в одну сільську, селищну, міську територіальну громаду, утворювати єдині органи місцевого самоврядування та обирати відповідно сільського, селищного, міського голову.
- (12) Відповідно до частини першої статті 10 Закону, сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.
- (13) Згідно із частиною п'ятою статті 16 Закону, від імені та в інтересах територіальних громад права суб'єкта комунальної власності здійснюють відповідні ради.
- (14) Відповідно до статті 1 Закону виконавчі органи рад - органи, які відповідно до Конституції України та цього Закону створюються сільськими, селищними, міськими, районними в містах (у разі їх створення) радами для здійснення виконавчих функцій і повноважень місцевого самоврядування у межах, визначених цим та іншими законами.
- (15) Відповідно до частини першої та частини другої статті 11 Закону виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи. Виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах рад є підконтрольними і підзвітними відповідним радам, а з питань здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади - також підконтрольними відповідним органам виконавчої влади.
- (16) Відповідно до статті 51 Закону виконавчий комітет міської ради є її виконавчим органом, який утворюється відповідною радою на строк її повноважень.
- (17) Таким чином, Міськвиконком є органом місцевого самоврядування, що представляє Запорізьку міську територіальну громаду у Запорізькій області з адміністративним центром у місті Запоріжжя, здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, а також здійснює права суб'єкта комунальної власності.
- (18) У розумінні статті 1 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Міськвиконком є органом місцевого самоврядування.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (19) Відповідно до статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» цим Законом регулюються відносини, зокрема органів місцевого самоврядування із суб'єктами господарювання, у зв'язку з економічною конкуренцією. Цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України. Таким чином, сфера застосування Закону України «Про захист економічної конкуренції» поширюється на відносини органів місцевого самоврядування із суб'єктами господарювання.
- (20) Повноваження органів місцевого самоврядування визначено Законом України «Про

місцеве самоврядування в Україні». Відповідно до статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.

- (21) Відповідно до статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері транспорту належать повноваження, зокрема:
- затвердження маршрутів і графіків руху, правил користування міським пасажирським транспортом незалежно від форм власності, узгодження цих питань стосовно транзитного пасажирського транспорту у випадках, передбачених законодавством (*підпункт 10 пункту «а» частини першої статті 30 в редакції Закону № 1812-VIII від 17.01.2017*);
 - залучення на договірних засадах підприємств, установ та організацій, що не належать до комунальної власності відповідних територіальних громад, до участі в обслуговуванні населення засобами транспорту (*підпункт 12 пункту «а» статті 30*);
 - здійснення відповідно до законодавства контролю за належною експлуатацією та організацією обслуговування населення підприємствами житлово-комунального господарства, торгівлі та громадського харчування, побутового обслуговування, транспорту, зв'язку, за технічним станом, використанням та утриманням інших об'єктів нерухомого майна усіх форм власності, за належними, безпечними і здоровими умовами праці на цих підприємствах і об'єктах; прийняття рішень про припинення дії наданого ними дозволу на експлуатацію об'єктів у разі порушення нормативно-правових актів з охорони праці, екологічних, санітарних правил, інших вимог законодавства (*підпункт 2 пункту «б» статті 30 в редакції Закону № 969-IV від 19.06.2003; із змінами, внесеними згідно із Законом № 4017-IX від 10.10.2024*).
- (22) Відносини між автомобільними перевізниками, замовниками транспортних послуг, органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, пасажирями, власниками транспортних засобів, а також їх відносини з юридичними та фізичними особами - суб'єктами підприємницької діяльності, які забезпечують діяльність автомобільного транспорту та безпеку перевезень регулюються Законом України «Про автомобільний транспорт» (стаття 3 цього Закону).
- (23) Згідно з статтею 5 Закону України «Про автомобільний транспорт», основним завданням державного регулювання та контролю у сфері автомобільного транспорту є створення умов безпечного, якісного й ефективного перевезення пасажирів та вантажів, надання додаткових транспортних послуг. Державне регулювання та контроль у сфері автомобільного транспорту спрямовані, зокрема на створення рівних умов для роботи всіх суб'єктів господарювання, що здійснюють свою діяльність у сфері автомобільного транспорту, обмеження монополізму та розвиток конкуренції.
- (24) У частині дев'ятій статті 6 цього Закону, зокрема, визначено, що органи місцевого самоврядування формують мережу міських автобусних маршрутів загального користування і здійснюють у межах своїх повноважень контроль за дотриманням законодавства у сфері автомобільного транспорту на відповідній території.
- (25) Крім того, відповідно до статті 7 Закону України «Про автомобільний транспорт», забезпечення організації пасажирських перевезень, зокрема, на міських, приміських і міжміських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі території однієї територіальної громади, **покладається на виконавчий орган ради, що представляє інтереси відповідної територіальної громади.**
- (26) Разом з тим, відповідно до статті 43 вказаного Закону, визначення автомобільного перевізника на автобусних маршрутах загального користування здійснюється

виключно на конкурсних засадах. Об'єктом конкурсу можуть бути: маршрут (кілька маршрутів), оборотний рейс (кілька оборотних рейсів). На конкурс виносяться маршрути із затвердженими паспортами.

- (27) Статтею 44 Закону України «Про автомобільний транспорт» визначається, що організація проведення конкурсу та визначення умов перевезення покладаються на **органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування**. Договір з переможцем конкурсу (або дозвіл) органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування укладають (або надають) на термін від трьох до п'яти років. Договір з переможцем конкурсу (або дозвіл) у разі відсутності в нього автобусів, що відповідають умовам конкурсу, органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування укладають (або надають) на один рік. Порядок проведення конкурсів визначає Кабінет Міністрів України.
- (28) Постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2008р. № 1081 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування» (зі змінами) затверджено Порядок проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування (далі - Порядок № 1081).
- (29) Порядок № 1081 визначає процедуру підготовки та проведення конкурсу з перевезення пасажирів, зокрема, на міських, приміських та міжміських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі території однієї територіальної громади (пункт 1 Порядку №1081).
- (30) В пункті 10 Порядку № 1081 зазначається, що організатор перевезень затверджує умови конкурсу, зокрема обов'язкові, відповідно до статті 44 Закону України «Про автомобільний транспорт», у тому числі щодо категорії, класу автобусів та року їх виготовлення, та Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту». До обов'язкових умов також належить забезпечення можливості отримання послуг проїзду на пільгових умовах, а в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду - електронного квитка, який підключається до банківської картки отримувача послуг за рішенням відповідних державних органів на безоплатній основі, особам, які відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» мають право на безоплатний проїзд, та проїзд за яким зареєстрований у зазначеній системі. Крім обов'язкових організатор може затверджувати додаткові умови конкурсу (наявність у перевізника GPS-системи, встановленої на транспортних засобах, які пропонуються для роботи на автобусному маршруті загального користування, вимоги до якості транспортного обслуговування та транспортних засобів тощо). Організатор встановлює вимогу щодо забезпечення роботи на об'єкті конкурсу, який включає міські та приміські маршрути загального користування, транспортних засобів, пристосованих для перевезення осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, в кількості до 50 відсотків загальної кількості автобусів на міських автобусних маршрутах загального користування (починаючи з 2025 року - до 70 відсотків) та до 20 відсотків - на приміських.
- (31) Відповідно до пункту 46 Порядку № 1081 організатор перевезень визнає переможцем конкурсу з перевезення пасажирів на внутрішньообласних маршрутах та маршрутах в межах території однієї територіальної громади того перевізника - претендента, який за результатами розгляду набрав найбільшу кількість балів відповідно до системи оцінки пропозицій перевізників-претендентів, підготовлених конкурсним комітетом. У разі коли перевізники-претенденти під час участі у конкурсі з перевезення пасажирів на внутрішньообласних маршрутах та маршрутах в межах території однієї територіальної громади набрали однакову кількість балів, переможець конкурсу визначається шляхом голосування.

- (32) Умови та строки укладення організатором перевезень договорів на здійснення пасажирських перевезень автомобільним транспортом із переможцем конкурсу, регламентуються, зокрема, пунктами 53 та 55 Порядку № 1081.
- (33) Організатор перевезень на внутрішньообласних маршрутах та маршрутах в межах території однієї територіальної громади не пізніше десяти робочих днів з дня опублікування свого рішення на офіційному веб-сайті укладає з переможцем конкурсу договір згідно з обов'язковими та додатковими (за наявності) умовами конкурсу та додатковими умовами обслуговування маршруту, наданими перевізником-претендентом. У разі коли перевізник-претендент, який став переможцем конкурсу, письмово відмовився від виконання перевезень або з ним припинено/розірвано дію договору або дозволу, організатор перевезень приймає рішення щодо визнання переможцем конкурсу перевізника-претендента, який зайняв друге місце, а у разі його відсутності - приймає рішення щодо проведення нового конкурсу за цим об'єктом. Якщо перевізник-претендент брав участь у конкурсі і визнаний переможцем у кількох конкурсах, договір укладається (дозвіл видається) окремо на кожний об'єкт конкурсу. Строк дії договору або дозволу, який укладається (видається) за результатами конкурсу, становить від трьох до п'яти років. Договір або дозвіл може бути достроково розірвано (анульовано) організатором перевезень в частині відносин щодо обслуговування усього (усіх) маршруту (маршрутів) та/або виконання окремих рейсів з підстав, визначених підпунктом 2 пункту 55 цього Порядку. Організатор перевезень зобов'язаний провести конкурс не пізніше ніж за 45 календарних днів до дня закінчення строку дії договору або дозволу, укладеного (виданого) попередньому переможцю конкурсу. У такому разі дія договору або дозволу, укладеного (виданого) за результатами конкурсу, починається після закінчення строку дії договору (дозволу) на перевезення, укладеного (виданого) відповідно до результатів попереднього конкурсу на цьому об'єкті.
- (34) Підпунктом 2 пункту 55 Порядку № 1081 визначено, що організатор зобов'язаний: забезпечити дострокове розірвання договору або анулювання дозволу з автомобільним перевізником у разі: наявності фактів порушення ним умов договору або дозволу у частині незабезпечення регулярності перевезень з вини перевізника (менш як 90 відсотків за місяць), використання автобусів, що не відповідають зазначеним умовам за пасажиромісткістю, класом, технічними та екологічними показниками, відправлення автобусів з місць, що не передбачені розкладом руху.
- Розірвання договору або анулювання дозволу здійснюється не раніше ніж через 30 календарних днів після надісланого організатором попередження такому перевізникові про недопущення порушення умов договору (дозволу) та встановлення повторного факту такого порушення (повідомлення не застосовується у разі настання транспортної події з вини водія автобуса з потерпілими та/або загиблими, яка спричинена діяльністю перевізника).
- У такому разі для роботи на автобусному маршруті загального користування призначається організатором конкурсу автомобільний перевізник, який за результатами конкурсу визнаний таким, що зайняв друге місце (за наявності), на строк до закінчення строку дії договору або дозволу, який було розірвано (анульовано).
- У разі відсутності автомобільного перевізника, який за результатами конкурсу визнаний таким, що зайняв друге місце, призначається організатором конкурсу до проведення конкурсу інший автомобільний перевізник, транспортні засоби якого відповідають за параметрами, класом, категорією, комфортністю і пасажиромісткістю вимогам, передбаченим для відповідного виду перевезень, один раз на строк не більш як три місяці.

4. ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

4.1 Антиконтурентні дії Відповідача

- (35) В ході Заходів контролю Відділенням було направлено до Миськвиконкому запити: № 54-02/3228е від 12.11.2024, № 54-02/3799е від 31.12.2024, № 54-02/535е від 07.02.2025 про надання інформації щодо організації пасажирських перевезень на автобусних маршрутах загального користування в місті Запоріжжі.
- (36) Інформацію на запити Відділенню (за дорученням Миськвиконкому) надало Управління з питань транспортного забезпечення та зв'язку Запорізької міської ради (далі – Управління).
За аналізом отриманої інформації встановлено таке.
- (37) За інформацією Управління, перевезення на автобусних маршрутах загального користування в місті Запоріжжі у 2022-2024 роках здійснювали/здійснюють відповідно до договорів на перевезення пасажирів 23 перевізника різних форм власності (лист від 12.12.2024 № 1311/09).
- (38) Також Управління повідомило (листи від 12.12.2024 № 1311/09, від 03.02.2025 №20/09), що Миськвиконкомом у 2024 році було розірвано три договори на перевезення пасажирів по міських автобусних маршрутах загального користування:
- договір від 12.06.2019 №166 (по маршруту № 54 «вул. Історична – ТЦ «Епіцентр, Ашан») з товариством з обмеженою відповідальністю «МОТОР-КЛАС»,
 - договір від 29.08.2019 №181 (по маршруту № 62 («4-й Південний мкрн - БК ЗалК») з товариством з обмеженою відповідальністю «АЛЬФА ТРАНС»,
 - договір від 12.06.2017 №92 (по маршруту № 58 («БК ЗалК – вул. Маршала Судця) з товариством з обмеженою відповідальністю «ЗАПОРОЖГРАДТРАНС»,
- та призначено інших перевізників для тимчасового обслуговування автобусних маршрутах загального користування №54, 62, 58.

4.1.1. Автобусний маршрут №54 («вул. Історична – ТЦ «Епіцентр, Ашан»)

- (39) Рішенням Миськвиконкому від 16.05.2024 №298 «Про розірвання договору надання послуг з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування №54» вирішено доручити Управлінню:
- розірвати в односторонньому порядку договір надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування від 12.06.2019 №166 (маршрут №54 «вул. Історична – ТЦ «Епіцентр, Ашан») з товариством з обмеженою відповідальністю «МОТОР-КЛАС» з 21.06.2024;
 - підготувати проект рішення Миськвиконкому щодо призначення перевізника для тимчасового обслуговування автобусного маршруту №54 «вул. Історична – ТЦ «Епіцентр, Ашан» відповідно до вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 03.12.2008 № 1081 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування» (із змінами) для затвердження у встановленому законодавством порядку.
- (40) За поясненням Управління (листи: від 12.12.2024 №1311/09 та від 03.02.2025 №20/09), договір від 12.06.2019 № 166 по автобусному маршруту загального користування № 54 «вул. Історична – ТЦ «Епіцентр, Ашан» було достроково розірвано на підставі підпункту 9.1.розділу 9 договору (за порушення умов договору).
- (41) За інформацією Управління (лист від 03.02.2025 №20/09) рішенням Миськвиконкому від 27.05.2019 №196 «Про визначення переможців конкурсів з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах (об'єктах конкурсу) загального користування» визначено перевізника, який за результатами конкурсу по маршруту №54 зайняв друге місце –

ПраТ «ЗАТП 12329». Але, з зазначеним автомобільним перевізником не укладався договір надання послуг з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування №54 через те, що залишився один день строку дії договору (термін дії договору надання послуг з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування від 12.06.2019 №166 (маршрут №54 «вул. Історична – ТЦ «Епіцентр, Ашан») з товариством з обмеженою відповідальністю «МОТОР-КЛАС» закінчувався 21.06.2024 включно).

- (42) Рішенням Міськвиконкому від 04.06.2024 № 386 «Про призначення перевізника для тимчасового обслуговування автобусного маршруту загального користування №54» (далі - Рішення №386) призначено іншого перевізника.
- (43) Згідно з Рішенням №386, Міськвиконкомом вирішено:
- призначити тимчасово, терміном на три місяці, з 21.06.2024 товариство з обмеженою відповідальністю «СІЧ АЛЬЯНС ГРУП» (далі – ТОВ «СІЧ АЛЬЯНС ГРУП») для обслуговування автобусного маршруту №54 «вул. Історична – ТЦ «Епіцентр, Ашан» у звичайному режимі руху 18 одиницями техніки класу I, II, загальною місткістю понад 22 пасажирів, відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 03.12.2008 №1081 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування» (зі змінами) (пункт 1 Рішення №386);
 - доручити Управлінню укласти з підприємством, зазначеним у пункті 1 цього рішення, договір надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування за формою, що додається (пункт 2 Рішення №386).
- (44) На виконання Рішення №386 Міськвиконкомом (в особі ОСОБА 1 [інформація, доступ до якої обмежено]) укладено Договір надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування від 04.06.2024 №41т з ТОВ «СІЧ АЛЬЯНС ГРУП». **Термін дії договору визначений пунктом 12.1 цього договору - з 21.06.2024 до 20.09.2024 включно.**
- (45) В серпні 2024 року Міськвиконкомом прийнято рішення від 13.08.2024 №556 «Про продовження дії договорів» (далі - Рішення №556), згідно з яким вирішено:
- **строк дії укладених з підприємствами-перевізниками договорів** надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування, згідно з додатком, **продовжити до проведення конкурсів з перевезення пасажирів** на автобусних маршрутах загального користування та визначення переможців на термін відповідно до вимог законодавства України (пункт 1 Рішення №556);
 - Управлінню укласти з підприємствами – перевізниками додаткові угоди згідно з пунктом 1 рішення (пункт 2 Рішення №556).
- (46) Додатком до Рішення №556 визначено Перелік договорів надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування, у тому числі договір №41т від 04.06.2024, який був укладений з ТОВ «СІЧ АЛЬЯНС ГРУП» строком на 3 місяці (з 21.06.2024 до 20.09.2024).
- (47) На підставі Рішення №556 Міськвиконкомом (в особі ОСОБА 1 [інформація, доступ до якої обмежено]) з ТОВ «СІЧ АЛЬЯНС ГРУП» укладено Додаткову угоду від 13.08.2024 до Договору надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування №41т від 04.06.2024. Пунктом 1 цієї Додаткової угоди продовжено термін дії Договору надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування №41т від 04.06.2024 (визначений пунктом 12.1) до проведення конкурсів з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування та визначення переможця на маршруті №54 «вул. Історична – ТЦ «Епіцентр, Ашан».
- (48) Термін дії договору надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування №41т від 04.06.2024 від 13.08.2024 станом на травень 2025

року на автобусному маршруті №54 склав більше 3 - ох місяців.

- (49) Таким чином, Міськвиконком визначив автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування №54 - ТОВ «СІЧ АЛЬЯНС ГРУП» без проведення конкурсу відповідно до чинного законодавства, надав йому право здійснювати пасажирські перевезення на маршруті №54 у м. Запоріжжі на основі договору укладеного строком більше трьох місяців.

4.1.2. Автобусний маршрут №62 («4-й Південний мкрн - БК ЗалК»)

- (50) Рішенням Міськвиконкому від 08.08.2024 №492 «Про розірвання договору надання послуг з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування №62» (далі – Рішення №492) вирішено доручити Управлінню:

- розірвати в односторонньому порядку Договір надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування від 29.08.2019 №181 (маршрут №62 «4-й Південний мкрн - БК ЗалК») з товариством з обмеженою відповідальністю «АЛЬФА ТРАНС» з 29.08.2024.
- підготувати проект рішення Міськвиконкому щодо призначення перевізника для тимчасового обслуговування автобусного маршруту №62 «4-й Південний мкрн - БК ЗалК» відповідно до вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 03.12.2008 № 1081 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування» (із змінами) для затвердження у встановленому законодавством порядку.

- (51) За поясненням Управління (лист від 12.12.2024 №1311/09, від 03.02.2025 №20/09) договір від 29.08.2019 № 181 по автобусному маршруту загального користування № 62 «4-й Південний мкрн. – БК ЗалК» було достроково розірвано на підставі підпункту 9.1. розділу 9 договору (за порушення умов договору).

- (52) За інформацією Управління (лист від 03.02.2025 №20/09) за результатами конкурсу по маршруту № 62 відсутній перевізник, який міг би посісти друге місце.

- (53) Рішенням Міськвиконкому від 28.08.2024 № 574 «Про призначення перевізника для тимчасового обслуговування автобусного маршруту загального користування №62» (далі - Рішення №574) призначено іншого перевізника.

- (54) Згідно з Рішенням №574, Міськвиконкомом вирішено:

- призначити тимчасово, терміном на три місяці, з 29.08.2024 ТОВ «СІЧ АЛЬЯНС ГРУП» для обслуговування автобусного маршруту №62 «4-й Південний мкрн - БК ЗалК» у звичайному режимі руху з кількістю транспортних засобів 15 одиниць класу I, II, загальною місткістю від 35 пасажирів (пункт 1 рішення №574).
- доручити Управлінню укласти з підприємством, зазначеним у пункті 1 цього рішення, договір надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування за формою, що додається (пункт 2 рішення №574).

- (55) На виконання Рішення №574 Міськвиконкомом (в особі ОСОБА 1 [інформація, доступ до якої обмежено]) укладено з ТОВ «СІЧ АЛЬЯНС ГРУП» Договір надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування від 28.08.2024 №42т. **Термін дії договору визначений пунктом 12.1 цього договору - з 29.08.2024 до 28.11.2024 включно.**

*Договір від 28.08.2024 №42т підписав ОСОБА 2 [інформація, доступ до якої обмежено].

- (56) В грудні 2024 року Міськвиконкомом прийнято рішення від 03.12.2024 №877 «Про подовження дії договорів» (далі - Рішення №877), згідно з яким вирішено:

- строк дії укладених з підприємствами-перевізниками договорів надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування, згідно з додатком, продовжити до проведення конкурсів з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування та визначення переможців на термін відповідно до вимог законодавства України (пункт 1 Рішення №877);

- Управлінню укласти з підприємствами – перевізниками додаткові угоди згідно з пунктом 1 рішення (пункт 2 Рішення №877).
- (57) Додатком до Рішення №877 визначено Перелік договорів надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування, у тому числі договір №42т від 28.08.2024, який був укладений з ТОВ «СІЧ АЛЬЯНС ГРУП» строком на 3 місяці (з 29.08.2024 до 28.11.2024).
- (58) На підставі Рішення №877 Міськвиконкомом (в особі ОСОБА 1 [інформація, доступ до якої обмежено]) з ТОВ «СІЧ АЛЬЯНС ГРУП» укладено Додаткову угоду від 03.12.2024 до Договору надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування №42т від 28.08.2024. Пунктом 1 цієї Додаткової угоди подовжено термін дії договору надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування №42т від 28.08.2024 (визначений пунктом 12.1) до проведення конкурсів з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування та визначення переможця на маршруті №62 «4-й Південний мкрн - БК ЗалК».
- (59) Термін дії договору надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування №43т від 16.10.2024 станом на травень 2025 року на автобусному маршруті №62 склав більше 3 - ох місяців.
- (60) Таким чином, Міськвиконком визначив автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування №62 - ТОВ «СІЧ АЛЬЯНС ГРУП» без проведення конкурсу відповідно до чинного законодавства, надав йому право здійснювати пасажирські перевезення на маршруті №62 у м. Запоріжжі на основі договору укладеного строком більше трьох місяців.

4.1.3. Автобусний маршрут №58 («БК ЗалК – вул. Маршала Судця»)

- (61) Рішенням Міськвиконкому від 18.09.2024 №604 «Про розірвання договору надання послуг з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування №58» вирішено доручити Управлінню:
 - розірвати в односторонньому порядку Договір надання послуг з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування від 12.06.2017 №92 (маршрут №58 «БК ЗалК – вул. Маршала Судця») з товариством з обмеженою відповідальністю «ЗАПОРОЖГРАДТРАНС» з 18.10.2024;
 - підготувати проект рішення Міськвиконкому щодо призначення перевізника для тимчасового обслуговування автобусного маршруту №58 «БК ЗалК – вул. Маршала Судця» відповідно до вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 03.12.2008 № 1081 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування» (із змінами) для затвердження у встановленому законодавством порядку.
- (62) За поясненням Управління (лист від 12.12.2024 №1311/09, від 03.02.2025 №20/09), договір від 12.06.2017 №92 по автобусному маршруту загального користування № 58 «БК ЗалК – вул. Маршала Судця» було достроково розірвано на підставі підпункту 9.1. розділу 9 договору (за порушення умов договору).
- (63) За інформацією Управління (лист від 03.02.2025 №20/09) за результатами конкурсу по маршруту № 58 відсутній перевізник, який міг би посісти друге місце.
- (64) Рішенням Міськвиконкому від 14.10.2024 № 648 «Про призначення перевізника для тимчасового обслуговування автобусного маршруту загального користування №58» (далі - Рішення №648) призначено іншого перевізника.
- (65) Згідно з Рішенням №648, Міськвиконкомом вирішено:
 - призначити тимчасово, до проведення конкурсу але не більше як на три місяці, з 18.10.2024 ТОВ «СІЧ АЛЬЯНС ГРУП» для обслуговування автобусного маршруту №58

- «БК ЗАЛК – вул. Маршала Судця» у звичайному режимі руху з кількістю транспортних засобів 18 одиниць класу I, II, загальною місткістю понад 35 пасажирів (пункт 1 Рішення №648);
- доручити Управлінню укласти з підприємством, зазначеним у пункті 1 цього рішення, договір надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування за формою, що додається (пункт 2 Рішення №648).
- (66) На виконання Рішення №648 Міськвиконкомом (в особі ОСОБА 1 [інформація, доступ до якої обмежено]) укладено Договір надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування від 16.10.2024 №43т з ТОВ «СІЧ АЛЬЯНС ГРУП». **Термін дії договору визначений пунктом 12.1 цього договору - з 18.10.2024 до 17.01.2025 включно.**
- (67) В січні 2025 року Міськвиконкомом прийнято рішення від 13.01.2025 №6 «Про подовження дії договорів» (далі - Рішення №6), згідно з яким вирішено:
- строк дії Договору надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування від 16.10.2024 №43т (маршрут №58) з ТОВ «СІЧ АЛЬЯНС ГРУП» продовжити до проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування та визначення переможця на термін відповідно до вимог законодавства України (пункт 1 Рішення №6);
 - Управлінню укласти з ТОВ «СІЧ АЛЬЯНС ГРУП» додаткову угоду згідно з пунктом 1 рішення (пункт 2 Рішення №6).
- (68) На підставі Рішення №6 Міськвиконкомом (в особі ОСОБА 1 [інформація, доступ до якої обмежено]) з ТОВ «СІЧ АЛЬЯНС ГРУП» укладено Додаткову угоду від 13.01.2025 до Договору надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування №43т від 16.10.2024. Пунктом 1 цієї Додаткової угоди подовжено термін дії Договору надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування №43т від 16.10.2024 (визначений пунктом 12.1) до проведення конкурсів з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування та визначення переможця на маршруті №58 «БК ЗАЛК – вул. Маршала Судця».
- (69) Термін дії Договору надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування №43т від 16.10.2024 станом на травень 2025 року на автобусному маршруті №58 склав більше 3 - ох місяців.
- (70) Таким чином, Міськвиконком визначив автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування №58 - ТОВ «СІЧ АЛЬЯНС ГРУП» без проведення конкурсу відповідно до чинного законодавства, надав йому право здійснювати пасажирські перевезення на маршруті №58 у м. Запоріжжі на основі договору укладеного строком більше трьох місяців.
- (71) Частиною першою статті 43 Закону України «Про автомобільний транспорт» встановлено, що визначення автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування **здійснюється виключно на конкурсних засадах.**
- (72) Відповідно до підпункту 2 пункту 55 Постанови Кабінету Міністрів України від 03.12.2008 № 1081 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування» (із змінами), Організатор зобов'язаний забезпечити дострокове розірвання договору або анулювання дозволу з автомобільним перевізником у разі наявності фактів порушення ним умов договору або дозволу у частині незабезпечення регулярності перевезень з вини перевізника (менш як 90 відсотків за місяць), використання автобусів, що не відповідають зазначеним умовам за пасажиромісткістю, класом, технічними та екологічними показниками, відправлення автобусів з місць, що не передбачені розкладом руху. Розірвання договору або анулювання дозволу здійснюється не раніше

ніж через 30 календарних днів після надісланого організатором попередження такому перевізникові про недопущення порушення умов договору (дозволу) та встановлення повторного факту такого порушення (попередження не застосовується у разі настання транспортної події з вини водія автобуса з потерпілими та/або загиблими, яка спричинена діяльністю перевізника). У такому разі для роботи на автобусному маршруті загального користування призначається організатором конкурсу автомобільний перевізник, який за результатами конкурсу визнаний таким, що зайняв друге місце (за наявності), на строк до закінчення строку дії договору або дозволу, який було розірвано (анульовано). У разі відсутності автомобільного перевізника, який за результатами конкурсу визнаний таким, що зайняв друге місце, **призначається організатором конкурсу до проведення конкурсу інший автомобільний перевізник, транспортні засоби якого відповідають за параметрами, класом, категорією, комфортністю і пасажиромісткістю вимогам, передбаченим для відповідного виду перевезень, один раз на строк не більш як три місяці.**

- (73) На питання Відділення чи проводились Міськвиконкомом конкурси з визначення перевізника на надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування у період з січня 2022 року по січень 2025 року Управлінням зазначено (лист від 03.02.2025 №20/09), що 01.02.2022 відбувся конкурс з перевезення пасажирів на одному автобусному маршруті загального користування № 33 «вул. м. Ласточкина – Вокзал Запоріжжя II», після 01.02.2022 конкурси з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування не проводились.
- (74) В свою чергу, Міськвиконкомом при визначенні перевізників на автобусних маршрутах загального користування №54, № 62, № 58 здійснено такі дії:

По автобусному маршруту загального користування №54 «вул. Історична – ТЦ «Епіцентр, Ашан»:

- У зв'язку з розірванням договору надання послуг з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування від 12.06.2019 №166 (маршрут №54) з ТОВ «МОТОР-КЛАС» Рішенням №386 призначено перевізника для тимчасового (терміном на три місяці) обслуговування маршруту № 54 - ТОВ«СІЧ АЛЬЯНС ГРУП» та укладено з ним договір надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування від 04.06.2024 №41т (на 3 місяці);
- Рішенням №556 подовжено дію договору від 04.06.2024 №41т до проведення конкурсів з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування та визначення переможця та укладено з ТОВ«СІЧ АЛЬЯНС ГРУП» Додаткову угоду від 13.08.2024 до договору надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування від 04.06.2024 №41т.

По автобусному маршруту загального користування №62 «4-й Південний мкрн - БК ЗалК»:

- У зв'язку з розірванням договору надання послуг з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування від 29.08.2019 №181 (маршрут №62) з ТОВ «АЛЬФА ТРАНС» Рішенням №574 призначено перевізника для тимчасового (терміном на три місяці) обслуговування маршруту № 62 – ТОВ «СІЧ АЛЬЯНС ГРУП» та укладено з ним договір надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування від 28.08.2024 №42т (на 3 місяці);
- Рішенням №877 подовжено дію договору №42т від 28.08.2024 до проведення конкурсів з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування та визначення переможця та укладено з ТОВ«СІЧ АЛЬЯНС ГРУП» Додаткову угоду від 03.12.2024 до договору надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування від 28.08.2024 №42т.

По автобусному маршруту загального користування №58 «БК ЗалК – вул.

Маршала Судця»):

- У зв'язку з розірванням договору надання послуг з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування від 12.06.2017 №92 (маршрут №58) з ТОВ «ЗАПОРОЖГРАДТРАНС» Рішенням №648 призначено перевізника для тимчасового (терміном на три місяці) обслуговування маршруту № 58 ТОВ «СІЧ АЛЬЯНС ГРУП» та укладено з ним договір надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування від 16.10.2024 №43т (на 3 місяці),
 - Рішенням №6 подовжено дію цього договору до проведення конкурсів з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування та визначення переможця та укладено з ТОВ «СІЧ АЛЬЯНС ГРУП» Додаткову угоду від 13.01.2025 до договору надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування від 16.10.2024 №43т.
- (75) Міськвиконком визначив автомобільного перевізника – ТОВ «СІЧ АЛЬЯНС ГРУП» на автобусних маршрутах загального користування №54, №62, № 58 без проведення конкурсу відповідно до чинного законодавства, уклавши на невизначений термін Додаткові угоди до Договорів надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування від 04.06.2024 №41т, від 28.08.2024 №42т, від 16.10.2024 №43т.
- (76) Разом з тим, надання Міськвиконкомом права ТОВ «СІЧ АЛЬЯНС ГРУП» здійснювати на позаконкурсній основі пасажирські перевезення на автобусних маршрутах загального користування № 54, № 62, № 58 на підставі договорів, укладених строком більше трьох місяців, не проведення організатором перевезень – Міськвиконкомом конкурсів з визначення перевізників на міських автобусних маршрутах загального користування №54, №62, № 58 не відповідає вимогам чинного законодавства України, зокрема: частині першої статті 43 Закону України «Про автомобільний транспорт», пункту 55 Порядку № 1081.
- (77) ТОВ «СІЧ АЛЬЯНС ГРУП», отримавши право здійснювати пасажирські перевезення на міських автобусних маршрутах загального користування №54, №62, № 58 у м. Запоріжжі на основі договорів, укладених строком більше трьох місяців (**на позаконкурсній основі**), здобуло перевагу над іншими перевізниками не завдяки власним досягненням, а внаслідок зовнішніх факторів – впливу органу місцевого самоврядування – Міськвиконкому.
- (78) Після укладання додаткових угод конкурси з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування №54, №62, №58 організатором не проводились.
- (79) Слід зазначити також, що станом на травень 2025 року на ринку послуг з пасажирських перевезень автомобільним транспортом на міських автобусних маршрутах загального користування у м. Запоріжжі, крім ТОВ «СІЧ АЛЬЯНС ГРУП», здійснюють діяльність ще більше 20 перевізників: ТДВ «АВТОПАРК», ПрАТ «ЗАТІ 12329», ТОВ «АЛЬЯНС-АВТО», ТОВ «ЮНІСТАР-АВТО», ТОВ «ТРАНСПОРТНА КОМПАНІЯ «АВТОСПРІНТ», ТОВ «ТРАНСПОРТНА КОМПАНІЯ «СПРІНТ», ТОВ «ЗАПОРІЗЬКА АВТОТРАНСПОРТНА КОМПАНІЯ», ТОВ «ЕТАЛОН», ТОВ «ЗАПОРОЖГРАДТРАНС», ЗКПМЕ «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРАНС», ТОВ «Приміські сполучення» та інші.
- (80) Отже, у ТОВ «СІЧ АЛЬЯНС ГРУП» є потенційні конкуренти з відповідною матеріально-технічною базою, кадрами тощо, які б могли прийняти участь у конкурсі на пасажирські перевезення та запропонувати кращі умови для обслуговування автобусних маршрутів загального користування №54, №62, №58 та надавати свої послуги пасажирам у м. Запоріжжі на вказаних маршрутах.
- (81) Тобто, проведення конкурсу на пасажирські перевезення призвело б до змагання між перевізниками та розвитку конкурентного середовища; у свою чергу, пасажири

- отримували б послуги з перевезення кращої якості.
- (82) Крім того, листом від 28.05.2024 № 9597/40/10-24 Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України (далі – Мінінфраструктури) (який є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику, зокрема, у сфері автомобільного транспорту) надало роз'яснення щодо окремих питань організації пасажирських перевезень на автобусних маршрутах загального користування.
- (83) Щодо передумов, мети та дії пункту 4¹ Порядку №1081 Мінінфраструктури повідомило, що у зв'язку із введенням в Україні воєнного стану відповідно до Закону України від 24.02.2022 № 2102-IX «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні», враховуючи положення статей 43, 44 Закону України «Про автомобільний транспорт», та з метою забезпечення автомобільними перевізниками безперебійного здійснення перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування у разі закінчення строку дії відповідних договорів або дозволів, постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2022 № 512 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 18 лютого 1997 р. № 176 і від 3 грудня 2008 р. № 1081» Порядок №1081 доповнено пунктом 4¹.
- (84) При цьому, Мінінфраструктури зазначило, що положення пункту 4¹ Порядку №1081 поширюються на договори або дозволи, які організатори укладають (надають) на конкурсних засадах на термін до п'яти років, як до введення в Україні воєнного стану, так і після, якщо їх строк дії завершується у період дії воєнного стану.
- (85) Щодо договорів, укладених на строк до трьох місяців без проведення конкурсу, Мінінфраструктури повідомило, що Законом України «Про автомобільний транспорт» встановлені виключно конкурсні засади визначення автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування, а підпунктом 2 пункту 55 Порядку №1081 передбачається, що інший автомобільний перевізник призначається у разі наявності чітко визначених обставин, а також у разі відсутності автомобільного перевізника, який за результатами конкурсу визнаний таким, що зайняв друге місце, та який відповідає встановленим вимогам для відповідного виду перевезень, один раз і тимчасово – на строк не більш як три місяці та до проведення конкурсу.
- (86) Тобто, із зазначеного вбачається, що положення пункту 4¹ Порядку не поширюються на договори, які організатор перевезень укладає на строк до трьох місяців тимчасово, до проведення конкурсу.
- (87) Таким чином, у разі закінчення строку дії договору, укладеного відповідно до підпункту 2 пункту 55 Порядку №1081, строком на три місяці, організатор зобов'язаний виконувати приписи частини першої статті 43 Закону, а саме: визначити автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування на конкурсних засадах.
- (88) Таким чином, Міськвиконком визначив автомобільного перевізника на автобусних маршрутах загального користування №54, №62, №58 без проведення конкурсу відповідно до чинного законодавства шляхом прийняття рішень про подовження дії договорів надання послуг з перевезення пасажирів надало право здійснювати перевезення на цих маршрутах перевізнику - ТОВ «СІЧ АЛЪЯНС ГРУПП» чим обмежив права інших суб'єктів господарювання (перевізників), які мали (мають) намір взяти участь у конкурсі, змагатися за право здійснювати пасажирські перевезення автомобільним транспортом на зазначених маршрутах, тобто, використовувати власні досягнення для отримання переваг порівняно з іншими перевізниками, що в свою чергу, може призвести до недопущення конкуренції на ринку пасажирських перевезень автомобільним транспортом на міських автобусних маршрутах загального користування №54, №62, №58 у м. Запоріжжі.
- (89) Отже, дії Міськвиконкому, які полягають у визначенні автомобільного перевізника :
- на автобусному маршруті загального користування №54 без проведення конкурсу

відповідно до чинного законодавства шляхом прийняття Рішення від 13.08.2024 № 556 про подовження дії Договору надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування №41т від 04.06.2024,

- на автобусному маршруті загального користування №62 без проведення конкурсу відповідно до чинного законодавства шляхом прийняття Рішення від 03.12.2024 № 877 про подовження дії Договору надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування №42т від 28.08.2024
- на автобусному маршруті загального користування № 58 без проведення конкурсу відповідно до чинного законодавства шляхом прийняття Рішення від 13.01.2025 № 6 про подовження дії Договору надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування №43т від 16.10.2024,

можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку перевезень на автобусних маршрутах загального користування №54, №62, №58.

4.2 Негативний вплив на конкуренцію

- (90) Згідно із частиною третьою статті 18 Господарського кодексу України (далі – ГКУ) органам державної влади та органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам забороняється приймати акти та вчиняти дії, які усувають конкуренцію або необґрунтовано сприяють окремим конкурентам у підприємницькій діяльності, чи запроваджують обмеження на ринку, не передбачене законодавством. Законом можуть бути встановлені винятки з цього правила з метою забезпечення національної безпеки, оборони чи інших загальносуспільних інтересів.
- (91) Статтею 25 ГКУ передбачено, зокрема, що:
- органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції. У разі порушення цієї вимоги органи державної влади, до повноважень яких належить контроль та нагляд за додержанням антимонопольно-конкурентного законодавства, а також суб'єкти господарювання можуть оспорювати такі акти в установленому законом порядку;
 - уповноважені органи державної влади і органи місцевого самоврядування повинні здійснювати аналіз стану ринку і рівня конкуренції на ньому і вживати передбачених законом заходів щодо упорядкування конкуренції суб'єктів господарювання.
- (92) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.
- (93) Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму в господарській діяльності, здійснення заходів щодо демонополізації економіки, фінансової, матеріально-технічної, інформаційної, консультативної та іншої підтримки суб'єктів господарювання, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється органами державної влади, органами місцевого самоврядування та органами адміністративно-господарського управління та контролю.
- (94) Згідно із частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції», суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого

самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

- (95) Відповідно до частини четвертої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції», державний контроль за додержанням законодавства про захист економічної конкуренції, захист інтересів суб'єктів господарювання та споживачів від його порушень здійснюються органами Антимонопольного комітету України.
- (96) Отже, органи місцевого самоврядування та їх виконавчі комітети повинні здійснювати заходи щодо створення та розвитку конкурентного середовища на ринках.
- (97) При цьому варто зазначити, що встановлення органами Антимонопольного комітету України факту завдання шкоди конкуренції такими антиконкурентними діями (бездіяльністю) не є необхідним.
- (98) Достатнім є високий ступінь імовірності настання антиконкурентних наслідків за результатами конкретних управлінських рішень, дій (бездіяльності) органів місцевого самоврядування.
- (99) Отже, органи місцевого самоврядування та їх виконавчі комітети повинні здійснювати заходи щодо створення та розвитку конкурентного середовища на ринках.
- (100) Виконання органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції здійснюється шляхом створення відповідних умов, у тому числі завдяки проведенню конкурсів. Проведення конкурсів стимулює розвиток конкурентного середовища, а також сприяє підвищенню рівня якості цих послуг.
- (101) Як встановлено під час розгляду справи, Виконавчий комітет Запорізької міської ради визначив автомобільного перевізника – ТОВ «СІЧ АЛЬЯНС ГРУПП» на автобусних маршрутах загального користування №№54, 62, 58, не застосовуючи конкурсні процедури, передбачені чинним законодавством для надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування.
- (102) Зазначені дії можуть призвести до недопущення конкуренції між потенційними учасниками ринку послуг перевезень в територіальних межах міста Запоріжжя, тобто суб'єктами господарювання, які на даний час здійснюють перевезення в місті Запоріжжі.
- (103) За таких обставин, не застосування Виконавчим комітетом Запорізької міської ради передбачених законодавством конкурсних процедур може мати негативний вплив на стан та умови конкуренції між учасниками ринку перевезень на автобусних маршрутах загального користування №№54, 62, 58.

5. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

5.1. Пояснення Виконавчого комітету Запорізької міської ради

- (104) На подання з попередніми висновками від 15.05.2025 № 54-03/135п у справі № 54/31-25, що було надіслано Відповідачу листом від 15.05.2025 №54-02/2088е, Відповідач надав свої пояснення в листі від 29.05.2025 № 12048/03.3-31/05 (вх. Відділення №54–01/1831 від 06.06.2025).
- (105) В листі від 29.05.2025 № 12048/03.3-31/05 Виконавчий комітет Запорізької міської ради зазначив, що:

«...Виконавчим комітетом Запорізької міської ради прийнято рішення від 21.02.2025 № 124 «Про затвердження складу постійно діючого конкурсного комітету з питань

автомобільного транспорту в місті Запоріжжі» (зі змінами), мета прийняття якого обумовлено затвердженням оновленого складу постійно діючого конкурсного комітету з питань автомобільного транспорту в місті Запоріжжі у зв'язку з кадровими змінами, які відбулися в органах державної влади та громадських організацій, що входять до складу постійно діючого конкурсного комітету з питань автомобільного транспорту в місті Запоріжжі.

Також вищевказаним рішенням доручено постійно діючому конкурсному комітету з питань автомобільного транспорту в місті Запоріжжі під час здійснення своїх повноважень керуватися Законом України «Про автомобільний транспорт» (зі змінами), Порядком проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2008 №1081 (зі змінами), та іншими нормативно-правовими актами.

Відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 03.12.2008 №1081 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування» зі змінами (надалі -Постанова), рішенням виконавчого комітету від 24.03.2025 №203 «Про проведення конкурсу на визначення підприємства (організації) для здійснення функцій робочого органу», вирішено доручити постійно діючому конкурсному комітету з питань автомобільного транспорту в місті Запоріжжі провести конкурс на визначення підприємства (організації) для здійснення функцій робочого органу з метою забезпечення проведення конкурсів на перевезення пасажирів автомобільним транспортом на автобусних маршрутах загального користування в місті Запоріжжі.

Прийом документів закінчився о 15-00 28.04.2025.

Претенденти на участь у зазначеному конкурсі відсутні.

Згідно з п. 21 Постанови у разі відсутності претендентів на здійснення функцій робочого органу організатор повинен забезпечити проведення конкурсу самостійно, однак протягом періоду не більш як два роки з моменту оголошення конкурсу з визначення робочого органу.

З огляду на це, виконавчим комітетом Запорізької міської ради прийнято рішення від 27.05.2025 «Про роботу постійно діючого конкурсного комітету з питань автомобільного транспорту в місті Запоріжжі та доручено постійно діючому конкурсному комітету з питань автомобільного транспорту в місті Запоріжжі забезпечувати проведення конкурсів на перевезення пасажирів автомобільним транспортом на автобусних маршрутах загального користування в місті Запоріжжі протягом двох років (до 27.03.2027)».

- (106)** Також Виконавчий комітет Запорізької міської ради повідомив, що ними відпрацьовується звіт «Визначення пасажирських перевезень на маршрутах міського пасажирського транспорту загального користування у місті Запоріжжі» від 20.05.2025 (який надано фахівцями Національного університету «Запорізька політехніка»), та після здійснення вищезазначених заходів буде оголошено конкурс на перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування №№ 54, 58, 62.
- (107)** Наведені вище пояснення Виконавчого комітету Запорізької міської ради не спростовують підтверджених матеріалами справи обставин, які свідчать про вчинення Відповідачем антиконкурентних дій, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку перевезень на автобусних маршрутах загального користування №№ 54, 62, 58.

6. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ВІДДІЛЕННЯ

- (108) Недопущення конкуренції - будь-яка ринкова поведінка, що заважає появі нової конкуренції або нових конкурентів. Джерелом нової конкуренції може бути створення нових ринків в результаті науково-технічних досліджень та розробок, поява нових товарів (послуг) або отримання потенційними конкурентами доступу до вже існуючих ринків, або розширення сфери діяльності існуючих конкурентів, наприклад, шляхом створення нових потужностей або більш повного використання існуючих виробничих потужностей, які не використовувалися раніше, або за рахунок збільшення обсягів реалізації товарів (послуг).
- (109) Недопущення стосується негативного впливу на потенційну конкуренцію, внаслідок чого вона не може стати реальною конкуренцією.
- (110) Нормами законодавства про захист економічної конкуренції не допускається негативний вплив органів місцевого самоврядування чи інших адміністративних інституцій на конкуренцію.
- (111) Згідно із частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» будь-які дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування, які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції, визнаються антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування.
- (112) Відповідно до частини третьої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (113) Згідно з пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (114) Отже, дії Миськівконкому, які полягають у визначенні автомобільних перевізників:
- на автобусному маршруті загального користування №54 без проведення конкурсу відповідно до чинного законодавства шляхом прийняття Рішення від 13.08.2024 № 556 про подовження дії Договору надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування №41т від 04.06.2024, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку перевезень на автобусному маршруті загального користування №54.
 - на автобусному маршруті загального користування №62 без проведення конкурсу відповідно до чинного законодавства шляхом прийняття Рішення від 03.12.2024 № 877 про подовження дії Договору надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування №42т від 28.08.2024, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку перевезень на автобусному маршруті загального користування №62.
 - на автобусному маршруті загального користування № 58 без проведення конкурсу відповідно до чинного законодавства шляхом прийняття Рішення від 13.01.2025 № 6 про подовження дії Договору надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування №43т від 16.10.2024, є порушенням законодавства

про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку перевезень на автобусному маршруті загального користування №58.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (зі змінами), пунктами 1, 4 та 5 розділу VIII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА

1. Визнати дії Виконавчого комітету Запорізької міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]), які полягають у визначенні автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування №54 без проведення конкурсу відповідно до чинного законодавства, шляхом прийняття Рішення від 13.08.2024 № 556 про подовження дії Договору надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування №41т від 04.06.2024, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку перевезень на автобусному маршруті загального користування № 54.

2. Zobov'язати Виконавчий комітет Запорізької міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]) припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене у пункті 1 резолютивної частини цього рішення, у двомісячний строк з дня одержання рішення.

3. Визнати дії Виконавчого комітету Запорізької міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]), які полягають у визначенні автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування №62 без проведення конкурсу відповідно до чинного законодавства шляхом прийняття Рішення від 03.12.2024 № 877 про подовження дії Договору надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування №42т від 28.08.2024, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку перевезень на автобусному маршруті загального користування № 62.

4. Zobov'язати Виконавчий комітет Запорізької міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]) припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене у пункті 3 резолютивної частини цього рішення, у двомісячний строк з дня одержання рішення.

5. Визнати, дії Виконавчого комітету Запорізької міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]), які полягають у визначенні автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування № 58 без проведення конкурсу відповідно до чинного законодавства шляхом прийняття Рішення від 13.01.2025 № 6 про подовження дії Договору надання послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування №43т від 16.10.2024, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку перевезень на автобусному маршруті загального користування № 58.

6. Зобов'язати Виконавчий комітет Запорізької міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]) припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене у пункті 5 резолютивної частини цього рішення, у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова адміністративної колегії

підпис

Лариса ГРЕЧАНА